

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 járás és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Vármegyei közgyűlés.

Nagy és népes közgyűlést vártunk, hisz az ősziek ilyenek szoktak lenni; és láttunk igen kicsit, néptelent, hozzá még alig is érdeklődött a tárgysor iránt.

Pedig kár azokért a tanulságos és szépen kidolgozott referadákért, hogy belőlük a címzetten kívül nem von le okulást senki. Némelyik referens óráig, sőt napokig ott görnyed egy rakás akta mellett s maga is örül, mikor már a gombolyag szövevényének nyitjára bukkant, hogy „milyen szép eset ez, mennyien fognak ebből igazodást meríteni”. És valóban csodálatos, hogy alig akad a teremben okulni vágyó ember, aki rászánná magát arra a kis áldozatra, hogy két-három óráig türelmesen ülne s figyelne és szívesen áttünné azokat a hosszadalmas percek is, melyekben egy-egy szabályrendelet vagy paragrafus-helyesbítés számai vagy hivatkozásai unatják.

Hiszen jobb is lenne, ha az ilyen darabok nem egy helyen, a tárgysor elején, volnának összehalmozva; de hát a kormányrendeleteknek a szokásjog és illem biztosítja az elsőbbséget még akkor is, ha pl. csak a béresek felfogadására vonatkozó szabályrendelet egyik-másik szakaszában sürgetnek némi módosítást.

Szóval ha már megszűntek is a vármegyei közgyűlések népszónoki amfiteátrumok lenni, nem szűntek meg tanulságosak lenni. És tekintve azt a hámulatos tájékoztatásomat, mely értelmiségünk körében közigazgatási elemi kérdések körül is tapasztalható: bátran lehetne elvárni és kívánni, hogy legalább azok, akiket az ily ügyeknek jelenük vagy jövőjük szempontjából érdekelniük kell, legalább azok csüggyenek az előadói ajkakon. Hiszen oly tág a tér, oly változatosak a kérdések, oly szakszerűek a megoldások, hogy még a szoros vett közigazgatási tisztviselők is — amennyiben mind más-más téren dolgoznak — okulva hallgathatnak a darabokat végig. És ha végre az öregebbek elmennek is a viszontlátás örömeit Gambrius csarnokában élvezni, hát legalább azt az arany fiataltságot szeretnők figyelni látni, amelyé állítólag a jövő. Hiszen ma már általános a tudat, hogy nincs több oly tanulságos és ismeretszaporító alkalom, mint a vizsgálatok figyelmes hallgatása. Már pedig a közgyűlés is egzámen, melyen az egyes irodák méhében néha nagy kinnal fogantatott szellemi szülötteken nyilvánosan végzik a boncolást.

Nem is duruzsolnánk már a fölött, amin ugye változhatunk; de hát így kívánja az a nagy mondás: Dixi et salvavi animam meam!

Bevezetőleg elnöklő főispán ur öméltósága igen komoly és ünneplés hangon körülbelül a következő szavakkal áldozott Trefort Ágoston nagy emlékének.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Legutóbbi együttléttünk óta a nemzetet nagy, pótolhatlan vesztség érte. A böcs államférfi, a magyar tudományosság egyik legerősebb oszlopa, a nemzeti művelődés legerélyesebb előmozdítója, Trefort Ágoston meghalt.

Mélyen megrendülve állották körül a nemzet jobbja a nagy halott koporsóját, mert vele ismét egyike szállott sirba azon férfiaknak, kik a nemzeti ébredés korszakában az elsők közt lobogtatták azon zászlót, melyre az igaz szabadelvűség, a nemzeti előrehaladás magasztos jelszavai voltak írva és mely zászlóhoz a megboldogult utolsó leheléig nemcsak hí maradt, hanem az arra irt jelszavak megvalósítását a legnagyobb erélyvel, lankadatlan kitartással mozdította elő.

A legutóbbi 16 év, midőn a boldogult az ország közoktatásügyeit vezette, a nemzet kulturális haladásának legfényesebb korszakát képezi és ezen korszak története minden lapjára Trefort neve van írva.

A magyar nemzet, nagyjai iránt mindig kegyeletes hálával viseltetett. Ezen hála és kegyelet impozáns módon nyilvánul Trefort irányában. Az ország minden vidéke, a nemzet minden rétege

siet a kegyelet adóját leróni a nagy halott iránt.

Meg vagyok győződve, hogy csakis a vármegye közérületének adok kifejezést, midőn indítványozom, hogy a vármegye mondja ki, miszerint osztozik azon kegyeletes érzelmekben, melyekkel a nemzet Trefort Ágoston emléke iránt viseltetik, adjon ezen érzelmeknek jegyzőkönyvileg kifejezést és intézzen a nagy halott családjához a vármegye igaz részvétét tolmácsoló iratot.

A közgyűlés az indítványokat egyhangu helyesléssel elfogadta.

Még csak Zentának önálló törvényhatósággá emelése fölül akarunk egy-két megjegyzést tenni. (L. tárgysor 2-ik pont.)

Mindenki tudja, maguk a zentaiak legjobban, hogy a vármegye Zentával több dolga s baja van, mint akármelyik három járással együttvéve. Az volt tehát a természetes föltevés, hogy a vármegye kapva kap a megindított válóper jó alkalmán és tisztességgel, közös öröme megszabadulnak egymástól, akárcsak az engesztelhetlenül gyűlölködő házasságok felek.

És e föltevésben igen sokadmagunkkal csatlódtunk; mert kérvényüket a közgyűlés nem ajánlotta a belügyminiszternek.

Ebből a tényből is láthatják a zentaiak, hogy itt a közigazgatási agendákban se a politikai különnezet, se az önzés, se a kényelemkereset nem játszik szerepet; hanem nézik az aktákat, az érveket, a tényleges viszonyokat. Valóban nagyfokú önmegtartózkodás kell ahhoz, hogy az ember egy nagy és állandó terhet, melytől örökre megszabadulhatna, le ne rázzon csak azért, mert morális tekintetek annak a tehernek további viselését sürgetik!

Különböen maga a rengeteg nagy tárgysor jó két óra alatt elvégeztetett, két rendbeli névszerinti szavazással együtt. Eredménye im itt következik.

A közgyűlés tárgysora.

(Október 3-án.)

Alispáni jelentés a vármegyei közgyűléseknek a lefolyt évnegyedbeni állapotáról. A közgyűlések minden ágában biztos áttekintéssel szerkesztett jelentés éljenzöleg tudomásul vétetik. Tárgyhalmozás miatt jövő számunk lesz szerencsés hozni.

Belügyminiszteri rendelet Zenta rendezett tanácsu városnak külön törvényhatósággá leendő átalakulása iránt beadott kérelemlevele tárgyában. A kérelmet a törvényhatósági bizottság nem pártolhatja azért, mert a felhozott okok után annak jogosultságáról meggyőződnie nem sikerült. Az érveket sorban megeafolja. A történelmi multra hivatkozást bár becsüli, de nem tekintheti a kérvény mellett érvnek. Az emlegetett nagy intelligenciát sem látja, sőt a fenálló minősítési törvény mellett a tisztikarba kell elemeket is hiába keresi a városban. Közgazdaságilag se tartja érettnek az önállóságra, mert a takarékoságának és vagyonekezelésének szembeálló hiányai és mulasztásai közudomásuak. Administrációját maga az ottani közönség is rossznak tartja, amennyiben a különféle alapoknak más célokra való elhasználását folyton panaszolja. A pénzkezelés, árvaügy is szabálytalanul vezetetik s a kezdetlegesség nyomait viseli magán. Árvaügyi számadásai huszonöt év óta rendbehozatlanok. Végül ellene szól a politikai eszély is, mert vármegyénkben a magyarságnak magasabb állami tekintetekből preponderálnia kell és e követelmény huszezer magyarnak kicsatolásával nagyot szenvedne.

Belügyminiszteri rendelet az éves cselédek felmondási és elszegődési idejének meghatározása iránt alkotott vármegyei szabályrendelet tárgyában. Némi helyesbítéssel tudomásul vétetik. Drach Henrik és társai parabutyi lakosok felebbezése mellőztetik.

Gróf Csáky Albin urnak levele, melyben vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterrel lett kineveztetését tudatja. Tudomásul vétetik s alispán ur indítványára hozzá üdvözlő felirat menesztetik.

Belügyminiszteri rendelet az 1886. évi XXII. t. c. 15. §-ában foglalt határozmányoknak végrehajtása iránt. A külföldiek községbe telepedése és azok nyilvántartása s ellenőrzése körül intézkedik. Később közölni fogjuk.

Belügyminiszteri rendelet a tűzrendészeti kormányrendeletnek mielőbbi érvényesítése tárgyában. Lényege az, hogy minden községben kell tűzoltóságnak lennie. Evégre vármegyei szabályrendelet lesz készítendő; a kitöltött bizottság tagjai, alispán ur elnöklele alatt: Karacson Gyula, Schlagetter Gyula, Czirfusz Ferenc, dr. Molnár István Lajos.

Belügyminiszteri rendelet Zenta városának a megyei nyugdíjalaphoz egy százaléknyi pótdóval való hozzájárulása tárgyában. Zenta városa méltányosságból csak 1/8 %-ot fog hozzáfizetni.

Belügyminiszteri rendelet az 1882. évi megyei házipénztári számadók részére kiadandó felmentvény tárgyában. Kiadatik.

Belügyminiszteri rendelet az 1886-ik évi megyei házipénztári számadás tárgyában. A felmentvény megadatik.

Közmunka- és közkekedésügyi m. kir. miniszteri intézvény a közmunka szabályrendeletnek jóváhagyása iránt. Jóváhagyatik.

Belügyminiszteri rendelet a vármegye 1889. évi költségvetésének mielőbbi összeállítás tárgyában. 15 napi közszemlére volt kitéve, ellene észrevétel nincs; felterjesztetik.

Belügyminiszteri intézvény Ó- és Uj-Soóvének az ujvidéki járáshoz leendő visszacsatolása tárgyában. 1889. január 1-től visszacsatoltatnak.

Belügyminiszteri intézvény a vármegye által alkotott s a területén létező kis- és nagyközségekben a pénztári kezelés és számvitel módját megállapító szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Jóváhagyatván, sokszorosítottatik. 1889. január 1-én lép életbe.

Pozsony sz. kir. város tanácsának átirata, a közigazgatási bíróságok létesítése iránt a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása tárgyában. Tudomásul vétetik.

Kolozs vármegye közönségének átirata, az ugynevezett vadházasságok megszüntetése iránt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézett felterjesztésének pártolása tárgyában. Pártolatik.

A megyei gyámhatósági szabályrendelet néhány szakaszának módosítása, különösen a megyei árwapénztári kamatlábnak hat százalékról öt százalékra leendő leszállítása. A pótszabályrendelet javaslata elfogadatik; közölni fogjuk.

A megyei árvaszék előterjesztése azon pénzintézetek kijelölése tárgyában, melyekben a gyümölcsözőleg el nem helyezhető megyei árwapénztári pénzkészlet ideiglenesen elhelyezendő. Névszerinti szavazással a zombori takarékpénztár egyhangulag kijelöltetik.

Sándor Béla főispán urnak, mint a bíráló választmány elnökének átirata, mellyel a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak 1889. évre összeállított névjegyzékét bemutatja. Legközelebb közölni fogjuk.

Schmausz Endre alispán ur előterjesztése a választott megyebizottsági tagok névjegyzékének kiigazítása iránt. A választási határnap kijelölésével s az elnökök kinevezésével az alispán ur, jelentéstétel kikötése mellett, megbizatik.

Sándor Béla főispán urnak átirata, mellyel a folyó évi július 24-én tartott számonkérőszék jegyzőkönyvének hiteles másolatát tudomás végett átteszi. Tudomásul vétetik.

Széchenyi Jenő közigazgatási bizottsági tag leköszönése folytán üresedésbe jött közigazgatási bizottsági tagsági helynek választás utján betöltése. Megválasztatik egyhangulag Piukovits József országgyűlési képviselő.

Alispáni előterjesztés a Zenta városi képviselő választáshoz választási elnökek és a részleges tisztújítás alkalmára netán szükséges alispáni helyettesnek kiküldése iránt. Elnök: alispán, helyettese: Schlagetter Gyula főügyész.

Alispáni előterjesztés a vármegyei uthalózatnak megállapítása iránt. 957 kilométerben állapítatik meg az utak hossza.

Alispáni előterjesztés a vármegyei műutakra szükséges zúzott kavicsszükséglet biztosításának jóváhagyása iránt. Köbméterje hat évre 6 frt 96 kr-ral biztosítottatik.

Alispáni előterjesztés az 1889. évi közmunkaváltásdíjnak megállapítása iránt. Kettős fogat 2 frt 50 krban, egyes 1 frt 50 krban, kézi napszám 60 krban állapítatik meg.

Alispáni előterjesztés az 1889. évi utielőirányzatnak megállapítása iránt. Jóváhagyásra felterjesztetik.

Alispáni előterjesztés, Ráics János elhalálozott megyei központi lovas hajdu állásának beszüntetése és e helyett egy hivataliszolgái állás rendszeresítése iránt. Elfogadatik.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának az ügyköréhez utalt közigazgatási ágaknak az 1888. évi első felébeni állapotáról szóló jelentése. Felolvasottnak tekintetik s irattárba helyeztetik.

A közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának jelentése Odry Zoltán volt vármegyei csendbiztos ellen fenforgott fegyelmi ügy beszüntetéséről. Tudomásul vétetik.

Czirfusz Ferenc kir. tanfelügyelő ur átirata Poppovits Szávó tanító özvegyének nyugdíjaztatása tárgyában. 111 frt 73 1/2 krral nyugdíjaztatik.

A vármegyei közigazgatási bizottság átirata több közigazgatási bizottsági tagnak a f. évi szeptember hó 5-én tartott ülésről való igazolatlan elmaradása tárgyában. Tudomásul vétetik.

Schmausz Endre alispán ur előterjesztése a tiszaföldvár-csonthalmi ut kiépítése és Tisza-Földvár község képviselőtestületének ezen uthoz való hozzájárulása iránt hozott határozata tárgyában. A község 6000 frittal, a földmunkával s területtel hozzájárul, a javaslat határozattá emeltetik.

Czirfusz Ferenc kir. tanfelügyelő átirata, Lautenbach-Klein Magdolna özvegy tanítóné nyugdíjaztatása tárgyában. 81 frt 33 1/2 krral nyugdíjaztatik.

Zenta város közgyűlésének határozata, a vasutépítési ügyben megajánlott összegnek beszerzésére kiküldött háromtagu bizottságnak megbízatása és ez ellen

Kozits István és társai részéről beadott felebbezés tárgyában. A felebbezés elutasításával a határozat jóváhagyatik.

Petrovosszello község képviselőtestületének határozata, egy az adai m. kir. földműves iskola javára tett alapítványának jóváhagyása iránt. Jóváhagyatik.

Petrovosszello község képviselőtestületének a járásföld haszonbérbeadása tárgyában f. é. augusztus 30-án 134. sz. a. hozott határozata. Akkor fog érdemlegesen eldönteni, ha a belügyminiszterium a kapcsolatos felebbezések fölött döntenet.

Bajsa község képviselőtestületének az ottani gör. kel. templom körüli tér bekerítése tárgyában hozott határozata. Bekívántatnak a térrajzok, érdemleges határozat azután hozatik.

O-Morovica község képviselőtestületének az 1885. évben volt felelős örök elleni telekönnyileg bekebelezett biztosíték kitérőlése iránt hozott határozata. A kitérőlés engedélyeztetik.

Ada község képviselőtestületének a legelő felosztási ügyben f. é. június 6-án 85. sz. a. hozott határozata és az ellen benyújtott felebbezések. Ezeknek hely adatik s az indokolatlan határozat feloldatik.

Tovarisova község képviselőtestületének a községi árvtári illetve számadások rendezése iránt hozott határozata. Áttétetik az árvaszékhez véleményes javaslat tételére.

Torzsa község képviselőtestületének az ottani nagyvándó eladása tárgyában hozott határozata. Jóváhagyatik s a szerződést a vevő evangélikus hitközséggel a község megkötni s ide bemutatni utasítatik.

Kis-Kér község képviselőtestületének a községi italmérésijog bérlő ellenében hozott határozata. Az adásvevési és bérszerződés döntés előtt ide bemutatandó.

Torzsa község előjáróságának kérvénye a községi árvtári tartálékalaiba bevételre 307 frtból 185 frtnak a községi pénztárba leendő utalványozása iránt. Áttétetik az árvaszékhez javaslat tételre.

O-Becse, Martonos, Apatin, Járek, Nádaly községeknél az előjárók, segéd-, kezelő- és szolgalmélynzet fizetéséről szóló szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Pacsér, Bresztovác, Apatin és Monostorszegh községeknél a közgyűlések ügyrendéről alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Szánta, Apatin, O-Sztapár, O-Becse községeknél a községi előjárók segéd-, kezelő- és szolgalmélynzet létszámáról és teendőiről alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Feketehegy községének általános szervezési szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Tiszaföldvár és Szánta községének a községi kötelekbe való felvétele után szedhető díjakról alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Tiszaföldvár községének a képviselőtestület közgyűléseinek számáról és idejéről alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Bács községének a képviselőtestület közgyűléseinek ügyrendjéről alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Földvár, Csataalja, Béreg, Dautova, Tovarisoa, Bulkesz, Obrovác, Gajdobra, Gákova, Bács, Baracska, Ada, Monostorszegh, Vaskút, O-Palánka, Bikity, Paraga, Temerin, Glozsán és Bresztovác községeknél a községi személyzet fizetéséről és napidíjairól alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Bikity, Német-Palánka, Monostorszegh, Paraga, Tovarisoa, Bukin, Gákova, Bács, Uj-Futtak, Dautova, Földvár, Bresztovác és Temerin községeknél a községi személyzet létszámát és azok teendőit rendező szabályrendeletei. Jóváhagyatnak.

Kis-Hegyes és Szeghegy községeknél a községi személyzet létszámát, azok teendőit, nemkülönbén fizetéseit és nyugdíjait rendező szabályrendelete. Jóváhagyatik.

Csupor Gyula főszolgabíró jelentése a Német, O- és Uj-Palánka községeknél felállított közös iparostanonciskola felállítás tárgyában. Jóváhagyatik.

Ugyanannak jelentése Tovarisoa községében rendszerezendő irnok-kézbesítő állás iránt. A személyszaporítás felesleges; a kérvény elutasítatik.

Ribiczey Béla főszolgabíró urnak jelentése az O-sztapári előjáróság vagyonának tűz elleni biztosítása iránt. Biztosítás elrendeltetik.

Poppovits Dusan főszolgabíró urnak jelentése az O- és Uj-szivaci ipartestület alapszabályai 22. §-ának módosítása tárgyában. Felterjesztetik a kereskedelmi miniszteriumhoz.

O-Sztapár község képviselőtestületének egy rövid lejárta, a zombori kereskedelmi és ipar banktól felveendő kölcsön iránti határozata. Helybenhagyatik.

Debelyaskey Izidor és társainak az O-Becse község képviselőtestületének f. évi 164. sz. a. az urbéri költségek tárgyában hozott határozata elleni felebbezése. O-Becse község s a közbirtokosság között a járásosztás ügyében egyezség kötöttet, melyet az illetékes fórumok jóváhagytak. Eszerint az osztályjogosok már a folyó évben kikapták volna jutalékaikat s a költségekből 30 ezer frtot a közpénztár fedezett volna. Azonban néhány kapzsi gazda megsokalta, amit a község kapna. (Felelődik a balgák, hogy a község — gazdák.) Tehát igény-pert indítottak az egyezség ellen a törvényszéknél; azonban ennek dacára is követelték, hogy a község az idej járási bevételeiből a 30,000 frtot, az ő fölmerült költségeikre, utalványozza ki, illetőleg adjon rendelkezésükre 40,000 frtot, amelybe a költségekre ígért 30,000 frtot is betudnák. A község ezen kérelmet, miután a kötött egyezség kölcsönösen lekött és felold, ellátta; azonban hajlandónak nyilatkozott arra, hogy számlák ellenében 18,000 frtig viseli a kinttetendő költségeket.

A vármegye a községi határozat azon részét, mely a 40,000 frt kifizetését megtagadja, helybenhagyta; ellenben a 18,000 frt kifizetésére való hajlandóságot megtiltotta azért, mert minden per elveszthető, tehát ez is, és így a község eme 18,000 frtot esetleg oly célra fordítaná, mely őt nem terheli. Szóval: az egyezség megátadott, tehát többé nem áll s így nem érvényesek annak folyományai sem. Azért utasítatik a község, hogy e járásföldek bevételeit első sorban az 188⁸/₉-ik évi köz költség fedezésére fordítsa; a megmaradó összeget pedig takarékpénztárilag gyűmölösztesse, hogy azon várható esetre, ha a törvényszék a perlekedő közbirtokosokat elűtne s így az egyezséget érvényben hagyja, legyen mihez nyulni a vállalt urbéri terhek viselésére.

Deszpot-Szt. Iván község képviselőtestületének a község tulajdonát képező ház eladása iránt hozott határozata. Feloldatik, mert a községi törvény 110. §-a nem tartottat meg.

Milassin József ó-becsei lakos felebbezése O-Becse község képviselőtestületének f. évi 160. és 162. számú határozata ellen. A határozat feloldatik.

Ugyanannak felebbezése O-Becse község képviselőtestületének egy számvevői állás rendszerezése iránti hozott határozata ellen. A határozat feloldatik.

Kernyaja község képviselőtestületének határozata Antalics Kálmán tanító lakbéré felemelése iránt. Jóváhagyatik.

O-Szivac község képviselőtestületének a kisded-óvoda elhelyezésére szükséges ház megvétele tárgyában hozott határozata. Áttétetik a közig. bizottsághoz illetékes eljárás végett.

Sztanisics község képviselőtestületének az orvosi fizetés felemelése iránt hozott határozata. 600 frtban megállapítatik.

Eberhardt József és társai sztanisicsi lakosok felebbezése a község képviselőtestületének 2 bábai állás rendszerezése iránt hozott határozata ellen. Határozat jóváhagyatik.

Ugyanazok felebbezése Sztanisics község képviselőtestületének a szarvasmarhák számát megállapító határozata ellen. Felebbezésnek hely adatik s a határozat feloldatik.

Petrovosszello község képviselőtestületének határozata a községi jegyzőnek megszavazott 150 frtnyi kártalanítás tárgyában. Jóváhagyatik.

Bezdan község képviselőtestületének Tatay Juliától megveendő házra vonatkozó határozata. Jóváhagyatik.

Káty község képviselőtestületének 500 hold legelőföld kibocsátása iránti határozata. Jóváhagyatik.

Kovil-Szt. Iván község képviselőtestületének határozata Greifenstein János részére adományozott házhely iránt. Jóváhagyatik.

Kolluth községnek az ottani előfogatosokkal kötött szerződése. Az ügy felebbezés alatt áll.

Bresztovác község határozata a róm. kath. temető kibővítése iránt. Feloldatik, mert az a föld az urbéreké, nem a községé.

Grünfelder Mór volt ó-kanizsai tanító özvegyének felebbezése a község képviselőtestületének f. évi 45. számú határozata ellen. Grünfelderné nézve a nyugdíjgyi határozat megerősítettik; ellenben, mint általában el nem fogadható, feloldatik.

Káty község képviselőtestületének 30,000 frtos kölcsön felvétele iránt hozott határozata. A szolgabíró a vizsgálattal megbízatik az iránt, vajjon Logyan származott ezen adósság?

Szarajlies Péter szabályi lakos a titeli és szabályi járásközségi tulajdonát képező rétföldök kezelésére hivatott bizottság alelnökének folyamodványa, alelnöki állásával járó 420 frt fizetésének megfizetése idejére leendő folyósítása iránt. Elutasítatik, mert az alelnökség alapszabályilag tiszteletbeli állás.

Odry Zoltán volt vármegyei csendbiztos folyamodványa csendbiztos állásától lett felfüggesztése időtartamára járó 641 frt 66 krnyi illetményének kiszolgáltatása iránt. Mint 1886. év előtt felfüggesztett tisztviselőnek nincs igénye; folyamodásával elutasítatik.

Lenatov István és társai, egy Popov Luka és társai felső-kovili lakosoknak folyamodványa a Felső-Kovil községében megejtett községi bírói választás ellen. A választás helybenhagyatik, a felebbezés elutasítatik.

Gritzman János plebános és Parabut község közt a párbér megváltás iránt kötött szerződés. Kiadatik a főszolgabírónak, a párok megállapítása végett.

Bulkesz község képviselőtestületének egy állat orvosi állás rendszerezése iránt hozott határozata. 300 forinttal jóváhagyatik.

Albrecht Kálmán vármegyei irnok felebbezése szolgálati idejének be nem számítása iránt a nyugdíjkezelő bizottság által hozott határozat ellen. Elutasítatik.

Jonász Sándor vármegyei irnok felebbezése szolgálati idejének be nem számítása iránt a nyugdíjkezelő bizottság által hozott határozat ellen. Elutasítatik.

Parabut, Pivnica, Hódságh, Rác-Militics, Karavukova, Filipova, Bácsujfal, Lality, Bogován, Vajsza és Déronya községek képviselőtestületeinek a Hódságh községben felállítandó telekkönyvi hivatali helyiségek bérleti összegéhez való hozzájárulása tárgyában. Jóváhagyatnak.

Bajsa, Tovarisoa, Járek, Monostorszegh és O-Kér községeknél az ottani felelős örökkel az 1888. évre kötött szerződése. Jóváhagyatnak.

Veprovác község kérvénye 3 frt 77 kr. beszédhetlen köz költség 9 frt 24 kr. legelődíj, és 14 frt 45 kr. vallási költségaira iránt. Leiratik.

Topolya község kérvénye 436 frt 84 kr. beszédhetlen legelődíj leírása iránt. Leiratik.

Hegyes község kérvénye 1090 frt 14 kr. beszédhetlen legelődíj, 445 frt 33 kr. vallási díj, 749 frt 15¹/₂ kr. köz költség, — 427 frt 92 kr. fogyasztási adó, 38 frt 94 kr. örbér és 8 frt 54¹/₂ kr. előfogati díj, összesen 2760 frt 03 kr. leírása iránt. Leiratik.

Martonos község kérvénye 411 frt 50 kr. beszédhetlen közmunka váltásdíj leírása iránt. Leiratik.

Tettmann Popkovszky Franciska bába oklevelének meghirdetése. Meghirdetetik.

Szohl Katalin férj. Gábel Tiboldné bába oklevelének meghirdetése. Meghirdetetik.

Molnár Józsefné bába oklevelének meghirdetése. Meghirdetetik.

Dr. Szemes Sándor orvos tudori oklevelének meghirdetése. Meghirdetetik.

Dr. Neuman Sándor orvos tudori oklevelének meghirdetése. Meghirdetetik.

Ada község 1883. évi, Bajmok, Bács, Kis-Kér, Pivnica, Ó-kér, O-Szivac község 1884. évi, — Kis-Kér, Lality, Uj-Futtak, Csonoplya, Piros, Vaskút, Glozsán, Kueura, Bogojeva, Pivnica, Kupuszina, O-Futtak, O-Kér, Monostorszegh és O-Szivac község 1885. évi, — Uj-Szivac, Kernyaja, Járek, Szántova, Krusevlya, Pivnica, Szeghegy, Kupuszina, O-Morovica, Lok, Monostorszegh és O-Szivac község 1886. évi közpénztári, továbbá Uj-Verbász község 1885. évi vasuti kölcsön, — Bulkesz község 1886. és 1887. évi ipariskolai alap, Alsó-Kovil, Mosorin és Goszpodince községek 1886. évi alapítványi számadásai, — végre Szánta és O-Kér községek 1885. évi, egy Kernyaja, Temerin és O-Palánka községek 1888. évi pótköltségvetései. Jóváhagyatnak.

Torzsa község 1886. évi árvtári számadása. Felmentvény megadatik.

O-Kanizsa község 1886. évi árvtári számadása. Felmentvény megadatik.

Gajdobra község 1886. évi árvtári számadása. Felmentvény megadatik.

Doroszló és Veprovác községek 1885. évi közpénztári számadásai. Jóváhagyatnak.

Tiszaföldvár községének 1885. évi közpénztári számadása. Jóváhagyatik.

Bács községének 1888. évi pótköltségvetése. Jóváhagyatik.

Hnatkovszky Rómeó és társai a járási főszolgabírák mellett ideiglenes minőségben alkalmazott irnokok folyamodványa, állásuk véglegesítése iránt. Elutasítatnak, mert a rendes költségvetésbe nem vehetők.

Faller Lőrinc és társai rác-militicsi lakosok folyamodványa, Rác-Militics község képviselőtestületének a birkák tartása tekintetében alakult társaság birkáinak legelőadóvali megróvását célzó határozata ellen. Felebbezésnek hely adatik.

Verner József új-verbászi községi állatorvos folyamodványa, Uj-Verbász község képviselőtestülete által a községi állatorvosi állásnak választás utáni betöltése és ezen állással összekötve volt javadalmazásának leszállítása tárgyában hozott határozat első része ellen. Folyamodó elutasítatik, a főszolgabíró új rendes választás megejtésére utasítatik.

Gajsinovits István vármegyei alpnztárnok folyamodványa, egészségének helyreállítását végett újabb 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. Az alispán ur az intézkedéssel megbízatik.

Gombos Béla főszolgabíró betereszti O-Becse községének a pásztorok és csőzők szolgálati viszonyáról alkotott szabályrendeletét jóváhagyás végett. Nem hagyatik helyben.

Dr. Nagy Kálmán főszolgabíró kérvénye, szabadságidejének folyó évi december hó 1-éig leendő meghosszabbítása iránt. Meghosszabbítatik.

Horváth György szolgabíró kérvénye, Zsabyáról Titelre történt áthelyeztetésének költségei megtérítése iránt. 70 frt megszavaztatik.

Déronya község képviselőtestületének a községi jegyzői lak felépítése által felmerülő kiadások miként leendő beszedése iránt hozott határozata. Feloldatik.

Reichardt Augustin csataaljai lakosnak felebbezése Dautova község képviselőtestületének az iskolafentartási költség mikénti fedezése tárgyában hozott határozata ellen. Felebbezés elutasítatik, a határozat jóváhagyatik.

Millassin József ó-becsei lakos felebbezése O-Becse község képviselőtestületének az ugynevezett Tisza-sziget bérbeadása iránt hozott határozata ellen. A felebbezés elutasítatik, a határozat jóváhagyatik.

Zsabya község képviselőtestületének Jurisin Bogdán s társai zsabyai lakosoknak eladott házhelyekre vonatkozó határozata. Jóváhagyatik.

Kiszács község képviselőtestületének a legelő felosztási költségek mikénti fedezése tárgyában hozott határozata. Jóváhagyatik.

Apatin község képviselőtestületének határozata az ugynevezett Herrschaft-Tretplatz megvétele s a bánatpénz letehetése végett kölcsön felvétele tárgyában. Jóváhagyatik.

Nagy József megyei irnok s tb. alszámvevő nyugdíjaztatása tárgyában hozott nyugdíjkezelő bizottsági határozat. 268 frttal nyugdíjaztatik.

Raits Iván megyei lovashajdu özvegy nyugdíjaztatása tárgyában hozott nyugdíjkezelő bizottsági határozat. 80 frttal nyugdíjaztatik.

Dragits György vármegyei alszámvevő folyamodványa nyugdíjigényének az 1867—1871. év végéig terjedő időtartamra való kiterjesztése iránt. A kiterjesztés megtagadatik.

A szántai vasuti állomáshoz vezető kőút biztosítása helyeslő tudomásul vétetik.

Hírek.

Tartalékos tisztek. A cs. és kir. 38. gyalogezredbe beosztott bácskai egyéves önkéntesek közül a megtartott tiszti vizsgálatot sikeresen letették: Mayer Károly, zombori szillettű ügyvédjelölt; Schnetzer Ferenc, bajai szillettűs akadémikus és Krállits János szabkai vasuti tisztviselő.

Meghívó. A „Zombor-vidéki rabsegélyező-egylet” f. hó 7-én d. e. 9 órakor a zombori kir. törvényszék tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait ezennel meghívjuk. Zombor, 1888. évi október hó 3-án. Széchenyi József elnök, dr. Dekker Gyula titkár.

Utazási kedvezmény az újvidéki kiállításra. A f. évi október hó 13—16-ik napjain Ujvidéken tartandó gazdasági termény-, kertészeti és méhészeti kiállítás megtekintése céljából Ujvidékre rándulók részére a dunagőzhajózási-társulat tekintetes forgalmi igazgatósága a Dunán Budapesttől és a közbeeső állomásokról Ujvidékig, a Tiszán Szegedtől és a közbeeső állomásokról Ujvidékig és vissza menetkedvezményt engedélyezett. E menetkedvezmény értelmében a II. osztályú jegy I. osztályon, a III. osztályú jegy II. osztályon használható, vagyis 33¹/₂% kedvezményre szól. A kedvezményt igénybe vehetik mindazok, akik ez iránt igazolvánnyal vannak ellátva. Igazolvány kapható levél vagy szóbeli megkeresésre a kiállítási bizottságnál Ujvidéken, az adai, ó-becsei és zentai gazdaköröknél. A kedvezményes jegy október 12-től 19-ig érvényes. A rendező bizottság.

Paraszt kisasszony. A mi műkedvelőink előadása. (Hétfőn okt. 1-én.) „Szép volt, jó volt, csak rövid volt” — mondá bucsuzóban egy budapesti ismerősöm — „csak valahogy ki ne tegye a „Bácska”-ba a dicséretemet. Tudja, mint afféle házassulandó fiatal ember még abba a gyanuba találnék jutni, hogy hizelegni akarok a zombori szép kisasszonyoknak”. De hogy is volt csak? Ott ültem valahol a középben, jó hátul. Balra ez a kedves ismerősöm, jobbra egy gyönyörű menyecske az ő aranyfűrtös Mucuskájával, egy körülbelül nyolc éves, helyre leánykával, akit már a mamája kedvéért is siettem a legjobb barátomná tenni. Hátam mögött egy suszterár-bajusznak baka feszített s folytonosan úgy előre szegezte a tekintetét, mintha csak a fejemet szeretne volna vele lefűteni az útból. S ennek a társaságnak köszönhetem én most a kritikámat. „Fogadni mernék rá”, — mondá csipősen a baka — „hogy ez itt mind

mama meg tánti előttünk. Én azonban pontos utána-
számítás után mondhatom, hogy ez az állítás túlzott volt.
Csengettek. S előttünk álltak a szereplő paraszt lányok,
menyecskek és legények. „Bácsi kérem, kik azok a szép
néni ott? Jaj beh szépen énekelnek!” — mondja az
én aranyfűrtőském. „No nézzen oda jól. Ez itt a szél-
lén Tessényi Flóra, mellette Szigrist Mariska, aztán
Dalmai Janka, Kovács Etelka, Pelikán Mariska, Dal-
may Hedvig, Thim Antónia. S most sugja meg a bácsinak,
melyik a legszebb?” — „Mind” — felelte rá a kis
csunya. A bal szomszédom is ugyancsak nézett ám, azt
hiszem azt a kis barnát a közepén. De ezt bizonyosan nem
merném állítani. „Milyen fessék azok a legények.” — Jegyzi
meg jobb oldali szomszédom a szép menyecske. „Nem
tudja, kérem, ki ez a szép legény itt a sarokban?”
„Bizony nem szolgálhatok vele. Azt hiszem, hogy vagy
Mihályi Ernő ur, vagy Tessényi Oszkár, Dekker József,
Reichert József, Sörös Antal, Stvrteczky Aladár ur.” S
ő belenyugodott. „Már én azt mondom, hogy ez a Ma-
tild asszonyság (Schäffner Angéla) a leghydrébb me-
nyecske” — mondja a baka — „emmán aztán művé-
szien veszekedik ám.” — „Ugy-e esinos ember ez a Kelemen
ur” (dr. Lovász Márton) kérdi menyecske szomszédom.
„Bácsi, kérem, felesége ez a néni annak a bácsinak?”
tudakozza az aranyfűrtős. Csak az én gazdag, házasa-
landó szomszédom hallgatott. De mikor aztán az a pa-
raszt kisa szony (Tessényi Vilma) megjelent és éne-
kelt, akkor rebent el az ajkán: „no ez szépen néz ki
és igazán szép hangja van.” Az aranyfűrtős dicsérte a
szép szobalányt is (Wolf Ida). S igaz volt. Hát még
mikor Rezeda ur (dr. Balogh Ernő) kilépett az ő bará-
taival! Ez volt a jelenet! Az én baka szomszédom ugy
nevetett, hogy a waffenrokkján egy-egy gombot kellett
kigombolnia, hogy szét ne szakadjon, a gazdája jó-
kedvének kitérésétől. „De ez a Fátvy Gergely (Iményi
István) sem utolsó gyerek ám! Csakha egy kicsit ele-
venebben szeretne!” — „Látja nagyság” — sugom oda
menyecske szomszédomnak — „én nekem özv. Göncöl
Jánosné (Kalapsza Béla) tetszik ám. Ez igazán szépen
játszik. Milyen lelkéből, közvetlenül alakít.” „Szó ide,
szó oda, barátom” — mondja a darab végén budapesti
ismerősöm — „szép is volt, jó is volt, csakhogy egy
kicsit rövid volt. Ha máskor is lesz műkedvelői előadás,
írjon nekem, s én ismét lejövök Zomborba.” S nekem
ugy tetszik, mintha a játszó szépek közül a farsangon
egyiket ki is akarna szemelni magának. De kérem, ez még
titok. Apropó! Még sugok egyet: éljen a sugó! — n.

Városy László, az ügyes rendező, ez alkalommal a
31-ik műkedvelői előadást rendezte. A dr. Balogh Ernő
által előadott couplet fülbemászó zenéjét pedig Blu-
menthal Gusztáv ur írta. Mutatvány a coupletból:

„Zomborban im szaporodnak
Az antik remek,
Lesz párja az új templomnak:
Ártézi nem csepeg.
A bab-cuspeizra tán csak
Jó lesz mégis,
Vagy betemetjük végkép
A helyét is.”

Az összes bevétel 251 frt 10 kr., a kiadás pedig 83 frt
99 kr., tiszta jövedelem tehát 167 frt 11 kr. Felülfizet-
tek: Wolf Ida k. a., Dekker József, dr. Lovász Márton,
dr. Széchenyi Tamás és Városy László urak 1—1 frtot,
összesen 5 frt.

Gyászhir. Plachy Dániel Bácsujfalu község jegy-
zője f. hó 2-án Budapesten elhunyt. Béke poraira.

Zsablyáról (Józsefalu) írják: Öméltósága Par-
csetich Félix Ujvidék és Baja városok főispánja mint
kinevezett miniszteri biztos e hó 28-án a megrongált
tisza töltéseket a töltési mérnökök kíséretében megte-
kintette, s azok megszülditása, kijavitása, a másnap
nagy gyűlésen a kifizető tárgyak főpontját képezte.
Öméltósága következő napon a nagy gyűlésen megjelen-
vén, magát mint miniszteri biztos bemutatja, a kit is a
gyűlés összes tagja „éljennel” fogadott. Öméltóságának
beköszöntője ugyan rövid, de annál inkább meglepő
volt, a midőn programját eme néhány szavakban fejezte
ki: „Az igaz ut — minden munkát igazságosan és tisztán
végezni — főtörökvésem.” Legyen ugy mint mondta, nagy
munkájára az Isten áldását kívánjuk. A nagy gyűlés fel-
oszlása után a szabályi kaszinó termében társas ebédre a
kiküldött választmányi tagok megjelenvén, elnököltek
a miniszteri biztos ur. Az ebéd végéig tek. Polit Mihály
ur mint a karlovi pátriárkának kiküldöttje emelt elő-
parat öméltóságára, mely szerint szép szavakban adta elő
a csajkás kerület nevében, hogy mily elégedetten és öröm-
mel fogadják öméltóságának a nagy gyűlésen elmondott
kimagasló programját. Polit Mihály ur hosszan tartó
beszédje végén öméltóságát zsióival éltették. Felkelvén
székéről öméltósága kezét szorított s rövid társalgás
után távozott. x. x.

Himen. Sztankovics László ó-sztapári kereskedő
és földbirtokosnak kiváló műveltségű és kedves leányát,
a ritka szépségű Vidosavát, eljegyezte Nedelykovits Ve-
limir, Deszk községébe a napokban kinevezett gör. ke-
leti ifju plébános. Az eljegyzési estély és gyűrűváltás
folyó hó 1-én lön megtartva, amit böteritékü vacsora kö-
vetett, melyen hagyományos szokás szerint csakis a meny-
asszony és völgyény családjának hozzátartozói vettek
részt. Az ég legjobb áldása mellett esküdjének egymás-
nak minél előbb örök hűséget a jegyesek, kiket az ideál-
ok s érzetek egyenlősége kapcsol össze.

Uj vasuti menetrend lépett életbe e hó 1-én.
Vármegyénkben és környékén ugy szólván semmit se,
vagy alig változott.

Választás. Gajdobrán tanítóvá Schäfer Károly
választatott meg.

Uj könyv. Cservenkán Spannagel nyomdájában
dr. Schmitt Jenő hírneves földinknek „Die Philosophie
der Geschichte” című munkáját, mint nekünk írják, 6000
példányban nyomják. A mű iránt német tudományos
körökben nagy az érdeklődés.

Halálozás. Id. Sztokovics György, Kula község
aljegyzője, a kulai társadalom egyik rokonszenves és
kedvelt alakja, hosszas gyengélkedés és utóbb súlyos
várt betegség után f. év szeptember 29-én jobblétre zen-
dort. Általános és nagy részvét mellett kísértetett okt.
1-én az örök nyugalom helyére. Áldás és béke emlékével.

A „bosszu.” Kordos Flórián monostorszegi la-
kos, egy Bezdánban lakó, volt arató társa ellen bosszút
forralván, f. hó 1. és 2-ika közt a fekete éjben utnak
indult, és pedig ladikon, Bezdánba, az állítólagos bosszu
végrehajtására. Ladikját a Ferenc-szatorna védgátján át-
huzván, csakhamar a kertek alá evezett. Itt azonban nem

a megboszulandó arató társat kereste, hanem özv. Magyar
Istvánné kertjén át behatolt annak udvarába és ismét
az éléskamrába, a honnét már három teher élelmiszert,
kendert s fonalt vitt ladikjába, a midőn észrevette,
de a nagy sötétségben mégis nyomtalanul eltűnt. A
bezdáni felelős örök azonban a lopott tárgyak hulladéka
nyomán rájöttek, nála a tárgyakat megtalálták, s mint
beismerésben levő tettest bekesítették a járásbírószághoz.

Színház.

Királyfogás. Operette 3 felv. Irta Csiky G. Zenéjét: Konti J.

Sághy és társa színtársulata szerdán a Királyfogás-
sal megkezdte előadásait. S mondjuk ki őszintén: ég-
szén szerencsével. Játékuk általában élénken haladó,
biztos és egybevágó volt. Közönségük pedig szép. Már
ez első előadás után is határozottan mondhatjuk, hogy
a társulat az operetemben teljesebb, erősebb s a kart te-
kintve is tisztultabb a két évvel ezelőttnél, sőt a múlt
évinél is. (Belme Erzsike, Bényeinek s Prielle Korné-
lia még nem is léptek fel.) S ezért is az összénekek egyál-
talanban egyenletesebb és biztosabb.

A darab előadása maga könnyen folyó, élénk volt.
S a mit így az első benyomás után a szereplőkről mon-
dhatunk, általában csak dicséret. Deák hangja még mindig
az a szép férfias és tiszta, mint két évvel ezelőtt. Mint
Radzivil egy kissé passzív és merev volt. Zombory Ilona
a népszínháznál határozottan tökéletesbült. Mint Fjóra
ügyesen és élénken mozgott. Hangja csengő, tömör,
tisztá. Pianói szépek, a többieknek példát nyújthatnak.
Nyiregyházi mintha nem volt volna eléggé disponálva.
Szerepe sem nyújthatott különben elég alkalmat hangja
kifejtésére. Játéka élénk volt. A Moori-párt ismerjük.
Atgondolt és közvetlen játékkban nem egyszer volt
alkalmunk gyönyörködtetni. Bánházy Teréz hangja gyö-
ngébb, de kellemes. Mint Lola nem igen volt közvetlen.
Látszott, hogy szavai nem felelnek meg viseletének és
érzelmeinek. De ezen máskor könnyen segíthet. Sághy
rég is ismerősünk. Komoly és megmondott Almanzor volt.
Sághy Róza igen kedves jelenség. Mint kezdő már is
elég feszletlenül mozog. Szép reményt fűzünk hozzá.
Tisztai és Fekete szintén kedves ismerőseink. Játékuk
határozott, közvetlen. Róza jó koldus volt. Cogollos
(ifj. Sághy Sigmund) valamint a többi szereplők is hozzá-
járultak az est sikeréhez. Különösen sikerültek a Ber-
nardo elcsapatása utáni összénekek s „a szoktetés párosán”
sextett.

Szóval a közönség jól mulatott. S ez mindnyájuk
dicsérete.

A MAMA, MINT HÁZASSÁGKÖZVETÍTŐ.

(Elbeszélés a fővárosi életből.)

(Vége.)

A rettegett háziaszony oly gyorsasággal, amilyet
testének terebélyes teriméjű alkata megengedett, felka-
paszkodott a negyedik emeletre, minden emeleten egy
kis pihenőt tartva, hogy magát kifújja, miközben élesen
látó szemei a szigorú házirend ellen esetleg elkövetett
mulasztások után fűrkésztek. A törvényszéki szolga ne-
gyedik emeleti lakása elé érve, észrevesz az ajtó előtt
egy kis előtött vizet.

— Hát ez már megint micsoda?!.. Mi?!.. Már
ismét ilyen piszkot talállok itt?!

— Kezét csókolom, nagyságos asszony! A leányom
öntötte el éppen most — válaszol az ajtóban rögtön meg-
jelent törvényszéki szolga felesége ijedt arccal.

— Rögtön fel kell törülni! A férje itthon van?

— Itthon vagyok — szól a zajra szintén elősiető
szolga. Hányszor mondtam már anyjuk, hogy ne küld
a gyermeket vizért! Persze, hogy ő az én szavamra
nem hallgat!

— De hisz nem végezhetek én el magam mindent.
Ime dél van már és az ebéd még nincsen készen.

— Elég szomorú — vág közbe a rettegett nagy-
sága — miért nem siet jobban?!

— Hja sok dolga van szegény anyjukomnak —
vette most védelmébe a törvényszéki szolga rágalmozott
feleségét. Egyedül vezetni az egész háztartást, emellett
ellátni négy apró gyermeket, bizony kérem, nem cse-
kéltség.

— No jól van jól! Hisz nem ezért jöttem most fel.

— Tudom, kezét csókolom, nagysága! Tudom. A
házbér! — előzi meg őt a megretent lakó, — de ne
tessek nehezelti rám, hogy nem fizetem meg tegnap;
egész napot át nem voltam itthon és Vincze ur is csak
na fizette meg a bért, hát délután szándékoztam le-
menni és fizetni.

— Éppen ezen ur miatt jöttem most önhöz. Miféle
fajta ember ez?

— Igen derék, tisztességes, szerény és szorgalmas
ember, nagyságos asszony kérem.

— Szerény ember? gunyolódék a háztulajdonosná.
Ez?!.. Itthon van?

— Valószínűleg itthon lesz. Csak az étkezési idő-
ben szokott elmenni, különben mindig itthon van és má-
solgat szorgalmasan a törvényszék számára, mert ritka
gyönyörű írása van. Talán parancsol nagysága valamit
vele iratni? Ajánlhatom önnek, teljesen meg lesz elégedve.

— Beszélni akarok vele. Vezessen hozzá, ha it-
thon van.

A törvényszéki szolga a legnagyobb alázatossá-
gal előtte ment és benyitott a szobaur kis szobájába.

— Igenis itthon van! Vincze ur, a háziurnó ónagy-
sága óhaját önnel beszélni. Méltóztassék csak kérem belépni.

Az alig 24 éves ifju e név hallatára irásától tús-
tént felállt s halálsápadtan állott pamlagja előtt. E pam-
lag, mely éjjel ágy gyanánt szolgált neki, egy szék,
melyből a szétfoszladozott felső szöveten keresztül a sod-
rony rugók bujósdi játszottak és egy rozoga asztal ké-
peztek a kis szoba összes butorát.

— Sajnálom, hogy kénytelen vagyok önt munká-
jában háborgatni — szólta éles hangon a belépő házi
urnó, miután a törvényszéki szolga becsukta utána az
ajtót. De ön valószínűleg akar levelére — zsebéből elő-
veszi az összegyűrt levelet és izgatottan felbontja — vá-
laszt. Meg fogja kapni.

Oh! — hebegi a meglepetté ifju, ki meggondo-
latlan cselekedetének következményeitől való félelmét nem
volt képes eltűkölteni. Oh! bocsásson meg asszonyom!..

— A válasz rövid lesz. Szedje össze sátorfáját és
távozzék házamból!

— De asszonyom!..

— Fölösleges minden szó, tegyen ugy, a mint pa-
rancsolom. Még ma hagyja el házamat.

Ott állt mereven az ifju, mintegy megkövesülve.

A házi urnó diadalmasan méregette őt szemével; örül-
t kiváló erélyének megsemmisítő hatásán. De ezzel még
nem volt megelégedve.

— Hogy merészelt ön leányomnak szerelmes leve-
let írni? Kicsoda ön?!.. Mi?!.. szolt réa ismét a
házi urnó, csipőre tett kezekkel és élesen arcába te-
kintve az ifjunak.

— Én Vincze Béla vagyok.

— Vincze Béla? Na hiszen ebből még meg nem
él. Mi a foglalkozása? a kényerét mivel keresi?

— Másolással. Meglehető kézírásom van.

— Egyebet nem tanult? A másolás nem nagy
mesterség. Mit tud ezzel keresni?

— Edes keveset, az tény. Eddig azonban még nem
találtam állandó állást; most van reményem, hogy dij-
noknak fognak kinevezni a törvényszéknél.

— Dijnoknak?! És ön merete leányomat megköze-
lítani? Hát mit gondolt ön, mikor neki levelet írt?

— Szivem sugallatát követtem! — mond az ifju
páthosszal, kezét szivére téve.

— No tudja meg, hogy ön, ha nem is vakmerő,
de mindenesetre bolond — viszonz az urnó, kinek ar-
cára e lelkes vallomása egy mosolyt csalt. Hogy tud ön
oly leányba szeretni, akit nem lehet reménye nőül venni?!
Mert hát miből akarja ön feleségét eltartani? Ábból a
másolási vagy dijnoki honoráriumból, amiből maga sem
tud megélni? Avagy azt hitte, hogy meg fog élni
felesége hozományából, az én vagyonomból, és hogy
Ottília leányomat oda adtam volna egy tengőből másoló-
nak vagy egyszerű dijnoknak?! Miért nem választott
magának tisztességesebb pályát?

— Jogot akartam tanulni — válaszol az ifju hal-
kan, ki lehorgasztott fővel állott a gazdag háztulajdo-
nosná előtt.

— Nos és miért nem tette ezt?

— Éppen midőn az egyetemre akartam menni, halt
el atyám — válaszol az ifju elzékenyülten hangon. Ele-
tében uradalmi erdész volt, de betegsége csekély vagyo-
nát felemészttette és halála után elszegényedetten állottam
itt szegény beteg anyámmal. Hozzá kellett látnom, hogy
én szerezem meg a mindennapi kényeret. Nem tudtam
más keresetforrásra szert tenni, tehát másolásból szerzett
csekély keresetemből tettem meg életemet, míg szegény
anyám végül hóval ezelőtt szintén meghalt. Ezután fel-
jöttem a fővárosba, hogy magamnak állandó foglalko-
zást keressék és ha lehetséges, a jogra iratkozzam, de
ilyet eddig még nem találtam és így kénytelen vagyok
még most is a másolástól éledegni.

Az ifju őszinte elbeszélése oly meghatóan hangzott,
hogy az imént még haragos asszony jóakaró részvétellel
tekintett az ifjura. Jóságosága, mely hirtelen haragra
gyuló természetű dacára benne lakozott, elnyomta ha-
ragját. Az ifjunak őszintén elmondott szomorú története
elfeledteté vele a sértést, mit a levél rajta és gyermekén
elkövetett. Letilt a szegényes szobában az asztal mellett
álló foszladozó székre és barátságos, részvételles han-
gon válaszolt:

— Ez már egészen más! Igen szép volt öntől ba-
rátom, hogy így gondoskodott anyjáról. Ugy van! gyak-
ran a körülmények intézik az ember sorsát. Jól tudom
én ezt, van nekem is e téren tapasztalatom. Mégis igen
sajnálatos volna, ha teljes életét át abból a gépies má-
solásból akarna élni.

— Oh azt nem akarom — viszonz az ifju fel-
bátorítva.

— Hát mit szándékozik?

— Hiszen kedvezhet a szerencse és kaphatok va-
lami jobb hivatalt. Avagy...?

— Folytassa barátom! Avagy?

Az ifju egy bizalmas tekintettel vetett az előtte ülő
nőre, azután az íróasztalán levő papirosalmazból egy
nyomatványt vett elő és szerényen, némi habozással
nyújtotta át a nőnek.

— Ime ilyen kisebb novellákat is szoktam írogatni;
ez az első, a mely nyomtatásban megjelent, amiért né-
hány forintot is kaptam. Nem tudhatjuk, de lehetséges,
hogy az írói pályán is kereshetek valamit. Kezdő va-
gyok még csak és csak a magam számára írogatok köl-
teményeket és apróbb színműveket is... de mondom,
csak a magam számára. A nyilvánosság elé nem me-
rek lépni.

Rauschbachné elcsodálkozott. Haragja, melyet a
fiatal ember iránt érzett s mely ennek egyszerű, keresetlen
modora és őszintesége által már anugy is csökkent, most
teljesen eltűnt szívéből, sőt a nem mindennapi szellemet,
a költőt megillető tisztelettel tekintett reá. A gondolat,
hogy olyan ember lakik házában, ki az újságokba ir,
talán abba a képes újságba is, melyre ő is elő van
fizetve s melyet minden napon kávézás közben el szokott
olvasni, hogy olyan ember áll vele szemben, aki szín-
házba való darabokat ír, melyet ő is gyakran, nagy elő-
szeretettel szokott látogatni, talán még operákat is, me-
lyek az operaházban fognak színre kerülni, a hová a
legműveltebb, a legelőkelőbb körök szoktak járni s melyet
ő is — habár csak Ottília kedvéért — szokott végig —
ásítani, mert hát nobless oblige! — e gondolat elragad-
tatással és kimondhatatlan csodálkozással töltötte el.
Most már feltudta fogni, hogy leánya hogyan tudott bele-
szeretni. Oh! egy izét, egy költőt ki ne tudna megsze-
retni?!.. Hiszen a költő nem mindennapi ember!..
Ő írja mindazt, amit mások csak megtanulnak, hogy
műveltek legyenek, ő a művelt világnak az, ami a gyer-
meknek a tanító. Az ő ereiben nem az a vér pezseg,
mely a miénkben! Ilyen gondolatok foglalkoztatták,
mialatt majd a kezében levő nyomatványra, majd pedig
az ifjura tekintett.

— Tehát ön tulajdonképen költő! — kiált fel oly
hangon, mely elárulta, hogy most már a legjobb véle-
ményvel van a másoló iránt. Látja Vincze ur! ez már
egészen más. Miért nem mondotta ön ezt mindjárt? A
költőt nem ítélték meg, mint a közönséges embereket
és ezért megbocsátok önnek merészségeért — tévé hozzá
gondolkodva. Hisz ön egész becsületessé szándékkal tette
ezt? nemde?

— Esküszöm, asszonyom! — kiált fel az ifju el-
ragadtatással, kit a kedvező fordulatnak reménye fogott el.

— Hallja tehát, kedves barátom! En nem szoktam
sokat teketóriázni; ugy beszélek, amint gondolokom
és ezt bebizonyítottam önnek akkor, mikor még nehez-
teltem önre. Most, miután ön közelebbről megismertem,
miután tudom, hogy ön nemcsak írnök, hanem író is,
nem is neheztetek már önre, sőt érdeklődöm ön iránt,
fiatal barátom. Hallja tehát! Mit szólna ön, ha én ezen
históriát komolyan venném?

Valami hidegség futott végig a fiatal ember tagjain, melyet csakhamar forróság váltott fel. A remény, melyet neki a háztulajdonos nyújtott, ideges rángást varázolt tagjaiba és fejét elszédíté, úgy hogy nem tudta hamarjában teljesen felfogni a hozzá intézett hihetetlen szavakat.

— Melyiket? melyiket? — kérde izgatottan.
— Hát leányomhoz intézett levelét — válaszolt Rauschbachné röviden és határozottan, szokott modorában.
— Ah tehát megengedné, hogy megközelítem?! — tört ki az ifju szenvedélyes hangon.

— Megengedem! Ma délután az oszonnánál vendégtünk lesz. Ott aztán meg fogom látni, mennyire vannak ismeretségtükben — és ez utolsó szót különös hangszíjjal ejtő ki, mi mellett a gyengén elpirult ifjut megfigyelte.

— Oh! köszönöm, asszonyom! — viszonz ez lelkesen és szenvedélyesen csókolja meg az asszony kezét. Ennyi kegy!... Ennyit nem reméltem!... Nem merem remélni!...

— No én sem hittem volna, hogy házamban s még hozzá annak negyedik emeletén egy költő rejtőzik.
— Még nem vagyok méltó e névre. De Ottilia szerelme buzdítani fog, hogy azzá tegyem magamat.

— No, no, nem kell annyira szerénykedni. Akinek műve már nyomtatásban megjelent, az már költő! Jól van kedves barátom! Ön ma délután vendégtünk lesz és ezután minden napon. Csak ezután is írjon novellákat, drámákat, költeményeket, tegye be az újságokba, nekem ez elég lesz, nem kell önnek hivatal.

Az ifju már oda sem figyelt, amint a büszke háztulajdonos elragadtatva beszélt az ő irói pályájáról. Ott járt szelleme Ottiliánál, kit ezentúl szabad lesz szabadon elkísérnie sétáin, kit ezentúl nem lesz kénytelen az utca szegletén titokban megvárni és kit ezentúl minden napon és amikor akarja, láthatni fogja. Csak akkor tért magához ábrándozásából, mikor Rauschbachné felállt és távozni készülve, kezét nyújtá neki.

— Tehát elvárom ön ma délután az oszonnához! — szólott és az ifju egy hálás tekintettel csókolta meg a távozó asszonynak feléje nyújtott kezét.

A délután tett látogatása alkalmával meg kellett ígérnie Rauschbachnének, hogy teljesen fel fog hagyni a másolással, a díjnoki állásra, de még a hivatalra való aspirálásával is, és egyedül a szépirodalomnak fog élni. Irt is Vinzeze ur ezentúl annyit, hogy a háztulajdonos teljesen meg volt elégedve. A fővárosi lapok majdnem naponta hozták Ottiliához irt szövegnél szebb szerelmi verseit, ezenkívül tárcáit és elbeszéléseit. Könyvű volt neki írnia! Művei főléségen díjazták. Naponta, amint reggel felkelt, ott találta asztalán zárt levélborítékban a honoráriumot „tegnap megjelent verséért“, melyeket Rauschbachné mindig pontosan elolvastott és az általa megbecsült érték szerint — díjazott. És mindezt — amint számtalanszor dicsekedett vele Rauschbachné — éber szemeknek, jó nyelvűeknek és az egész házban elismert amaz erélyének köszönhette, mellyel azon nem várt level az ő kezei közé jutott.

Feles.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztő ur!

Barits István felfüggesztett bikityi jegyző ferdítésre (Bácska 71 sz.) amiket Berényi bajai apát-esperes ur már elegendőképp tönkre silányított (73 sz.), bátrak vagyunk plébánosunk s saját magunk védelméül csak a következőket felhozunk. Mult hó 12-én az alábbi nyilatkozat terjesztett fel a főt. főszentszékhöz: „Alulírottak mint hitközségi képviselők és iskolaszéki tagok ezennel tünnevényesen nyilatkozatjuk és ha kell esküvel is megerősítjük hogy:

1. Kuts János plébános minket az aug. 21-én meg-ejtett bikityi kántor-tanító választásnál mint választókat Csapláros pártjára előzetesen sem etetéssel, sem itatással, sem ígéretek vagy segélynyújtás reményében nem kényserített; midőn az ellenpárt ezen állítását alávaló rágalomnak nyilvánítjuk, egyttal tiltakozunk az ellen, hogy minket jómódu gazdákat 1—2 pohár borral lehessen fél-revezetni vagy megvesztegetni.

2. Kinyilvánítjuk s bizonyítjuk hogy Csapláros Imre velünk alulírt tizenegy német választóval, hozzánk tartozóival, számtalan más német hívekkel órákon át szépen, folyékonyan németül eltársalkodott; rosszakarat kell ahoz, hogy valaki az ellenkezőt állítsa.

3. Bizonyítjuk hogy templomunkban aug. 14-én a hétköznapi bunyó misét, nagyszony napján a kis magyar misét, s az nap a német nagy misét egészen helyesen eljátszotta — nemcsak, hanem magán a nyilvános kántor-próbán is a legtisztábban, s legérthetőbben énekelt magyar, német s bunyóul stb. stb. Kutsera Mátyás, Hamhaber Antal, Gergity Luka, Jagity Máté, Tomity Ivan, Füstös György, Schäffer Mátyás, Karchesz József, Feigl József, Sveipert Tamás, Slezák János, Lichtenberger József, Sveipert Pál idős, Milánkovits Antal, Merkler Jakab, Tokody Kristóf, Jagity Zákó, Jagity József, Ispanovits Márton, Kalisits Mihály, Gyurin Sztankó, Bozsits István, Muity József, Fekete József, Kutsera György, Hangya Péter, Szekulity Sámuel, Muity István öreg, Odor András legifj. Kling Mátyás, Fekete István, Merkler Ferenc, Merkler Mátyás, Muity József, Svraka Ivan, Mészáros György.“

E nyilatkozatból kitetszik, hogy a plébános mellett foglalt állást a községi előjáróság, a hitközségi képviselő (39—10 ellenében) és az iskolaszék, vagyis a község színe-java; tehát népszerű s nem erőszakos; továbbá hogy nem etetett, nem itatott senkit, amit még inkább bebizonyít a 170 fellebbező, kik midőn fellebbezésük ezen pontjának bejgazolására: „A plébános a választókat kényserítette Csapláros pártjára bő vacsora és palackok durrogatása mellett, számtalan ígéretek és segélynyújtás reményében“ amit Barits is aláírt és négy polgártárs élén Kalocsán személyesen benyújtott, szept. 12-én a bikityi község-házhoz a szentszéki kiküldötték elé lettek hiva, a 170-ből 6—7 jelenvén meg, egy jottát sem bizonyítottak a plébános ellen, sőt dicsézőleg nyilatkoztak mellette, mig Barits maga az nap a községből távozott.

Megjegyeztük még, hogy minden választó külön-külön írásilag meg lett hiva, Barits nem; tehát „hivatalanul“ hatolt a tanácssterembe, hova 4—5 ellenpárti asszony követte és debachalt.

Hozzátesztük végül, hogy Csapláros a katonaságnál német nyelven letette a számvévi altisztai vizsgát,

miről okmányát folyamodványához csatolta volt, hogy plébánosunk ha pártolta, érdemes tanítót pártolt, mint akit Ö Eminenciája dicséző okmánnyal tüntetett ki, s mint akit a főt. egyházi főhatóság is — a fellebbezési pontok alaptalanságáról meggyőződven — szept. 20-án tartott szentszéki ülésén megerősített.

Ezek után az érdemes közönségre bizzuk megítélni Baritsnak magához méltó közleményeit, kinek jegyzős-kódése mellett — mellesleg mondva — nem több mint 20 ezer forint hiányzik községi árvapénztárunkból. (Kérjük a „Bácskai Ellenőr“-t e sorok közlésére.)
Bikity, 1888. okt. 2.

Kiváló tisztelettel

Feigl András,
Gergő Lukács,
Tokody Kristóf,

Kucsera Mátyás,
bíró.
Karchesz József.

Naptár. Október.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
5 Pént.	Placidus	Placidus	23 K. Ján. f.
6 Szom.	Bruno	Friderika	24 Tekla
7 Vas.	G 20 Olvas. ü.	G 19 Etelka	25 B 15 Euph
8 Hétfő	Brigitta	Pelagia	26 János hit.
9 Kedd	Dénes vért.	Dénes	27 Condrat

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

5287. sz.
tkvi 1888.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék min telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zombor szab. kir. város árvaszéke végrehajtónak Sztójits Platon és neje Serkov Mária zombori lakosok végrehajtást szenvedők elleni 130 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 1042. számú telekjében adósk nevében álló A. † 3106—3107. ö. i. 523. számú házra és 138% □ öl beltelekre az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi december hó 7-ik napján délelőtti 9 órakor e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatulni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, készpénzben, vagy az 1881. LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Zomborban, 1888. évi július hó 11-én.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Élő fenyőfák (Pinus picea excelsa) eladása.

A Zombor sz. kir. város faiskolájában dísz- és gyümölcsfákon kívül még a „Zombor sz. kir. város kertészeti bizottsága“ által eladók:

3000 drb élő fenyőfa (pinus picea excelsa) 60—100 méter magas, többször áttitette és dús gyökérrézzel ellátva, darabonként **40 krjával.**

Továbbá:

50,000 drb gledicsia:

1000 drb 1 éves **5 frtjával,**

1000 drb 2 éves **6 frtjával.**

A fentnevezett faiskola főrajjegyzőke kívánatra bérmentve küldetik. 3—3

Pályázat.

Alulírottánál 1888. évi november 1-től alkalmazást nyer egy ügyes a helyi viszonyokkal **tökéletesen ismeretes és szakavatott ügynök.** Ezen állás betöltésére szükségeltetik a magyar, német, szerb nyelv ügy írás, mint szóbeli tudása, a helybeli n. é. közönség és a szállások birtokosaival való szoros összeköttetés. Fix havi fizetés nincs, csak provízió (jutalék) a kész üzletek után, mely azonban a 30 frtot havonként meghaladja. Nincs kizárva, hogy később mint hivatalnok alkalmazva lesz.

Ájánlatok e hó 25-ig nyújtandók be.
Zomborban, 1888. október hó 3-án.

Ifj. Radosavlyevits György,

több hasznos intézmény képviselője és a zombori kereskedelmi és iparbank kézi zálogkölcson-intézetének cégjegyzője.

3—1

Szabadka Mihály

nyerges és kárpitos

ZOMBORBAN

Deák-körút 141. szám,

ajánlja magát a költözködési évadra

butorok csomagolására,

valamint kaszinók, olvasó-egyletek

és vendéglősöknek teke-asztalok

2—1

(Billard) áthuzására.

3491. szám.

polg. 1888.

A vajszka-bogyáni uradalomnak Szalay Károly parabutyi lakos által zárgondnokilag kezelt f. évi, mintegy 900 mmáza köles, métermázsánként 4 frt kikiáltási ár mellett Vajszka község-házánál a végrehajtási törvény 210. §-ához képest bírósági megbízott közbejöttével folyó évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára nyilvános árverészen el fog adatni.

A vevők a vételár 20%-át bánatpénzül nyomban és a vételár hátralékát 10 nap alatt lefizetni és a megvett kölstermést átvenni tartoznak.

Hódsághon, a kir. járásbírósnál 1888. évi október 1-én.

Jusits,

kir. járásbíró.

5314. szám.

kg. 1888.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye palánkai járásához tartozó Uj-Palánka községben halálozás folytán üresedésbe jött jegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Ezen állomással 700 frt évi fizetés, szabad lakás, 8 hold szántóföld és egy szerűskert haszonélvezete van egybekötve.

Felhívtnak azok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat folyó évi október hó 22-ig alulírottához benyújtják.

Palánkán, 1888. szeptember hó 22-én.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

3—2

Aláírási felhívás,

1888-ik évi szerb-királyi államsorsjegyekre.

Névértéke **tíz (10) frank aranyban,** kibocsájtva 1888-ik évi ^{20. április} _{8. május} i törvénnyel

a dohány-egyedáruság megváltása és annak üzemére biztosítva, ennek bevételei által.

Évenként 3 nyeremény és 3 törlesztési huzás.

Főnyeremények: 300,000, 250,000, 200,000, 150,000, 75,000 arany frank.

A kifizetés minden levonás nélkül történik.

Minden sorsjegy okvetlenül nyer 12¹/₂—40 arany frankot.

A jegyzések az alatt jegyzett intézetnél mátol kezdve bezárólag szombat délelőttig elfogadtatnak.

Zombor, 1888. október 1-én.

ZOMBORI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK KÉZI ZÁLOGKÖLCSON-INTÉZETE.

IFJ. RADOSAWLYEVITS GYÖRGY,

üzletvezető.

2—2